

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJI
STUDIA CROATICA

Sukladno načelima otvorenosti i javnosti rada Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, vladavine prava, legitimnih očekivanja nastavnika i studenata, znanstvene i nastavne izvrsnosti, radi prepoznatljivosti i razumijevanja studijskoga programa povijesti i organiziranja mobilnosti nastavnika i studenata, temeljem članka 6. stavka 2. točke 2.2.B. Pravilnika o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu od 18. srpnja 2008. (klasa 602-04/08-10/30, ur. broj 380-04-39-08-1), privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu na 6. sjednici u XXVII. akademskoj godini održanoj 30. siječnja 2019. jednoglasno je donijelo

O D L U K U

I. Prihvaćaju se opisi izbornih predmeta:

1. *Diplomatika s egdotikom i kronologijom,*
2. *Hrvatsko građansko društvo 1848.–1914.,*
3. *Hrvati u staroj dijaspori i*
4. *Vukovarska bitka – vojni i politički aspekti*

na preddiplomskom sveučilišnom studiju povijesti u obrascima, koji su sastavni dio ove Odluke.

II. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 30. siječnja 2019.

Klasa: 640-01/19-2/0001

Ur. broj: 380-1/1-19-025

Pročelnik

izv. prof. dr. sc. Mario Grčević

Dostaviti:

1. Predstojnica Odsjeka za povijest
2. Predmetni nastavnici
3. Ured za osiguravanje kvalitete – za Očevidnik studijskih programa
4. Pismohrana

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	1.–3.
1.2. Naziv predmeta	Diplomatika s egdotikom i kronologijom		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-sustavu)	4
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	0+0+30+0
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Preddiplomski studij povijesti		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	30
1.5. Status predmeta	☐ obvezatni	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	<p>1. Studenti će dobiti uvid u mogućnosti korištenja diplomatskih dokumenata kao relevantnih povijesnih vrela.</p> <p>2. Upoznat će se s najvažnijom literaturom i metodologijom znanstveno-stručne interpretacije koja proizlazi iz integralnoga i interdisciplinarnoga pristupa.</p> <p>3. Predviđen je praktičan rad na odabranom gradivu u seminarima kao i rad u arhivima, knjižnicama i sl.</p>			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema uvjeta.			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	<p>Razumijevati historiografski tekst i njegovo vjerodostojno interpretiranje</p> <p>Primjereno identificirati i uporabljivi znanstvene izvore (bibliografija. dokumenata. internetskih stranica) u različitim humanističkim područjima vezanima uz povijest</p> <p>Razumijevati znanstvena načela povijesnih znanosti</p>			

	Razviti sposobnost korištenja računala, interneta i drugih tehničkih i digitalnih pomagala za obradu povijesnih podataka.								
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (3-10 ishoda učenja)	Artikulirati istraživačka pitanja. Razvijati kritičku svijest u znanstvenom diskursu. Kompetentno raščlanjivati povijesne izvore. Kompetentno analizirati historiografsku literaturu. Izlagati preliminarne i završne istraživačke rezultate. Prenositi stečeno znanje i kompetencije. Postići visoku razinu razvijenosti organizacijskih vještina. Povezivati svekolike društvene, kulturne i povijesnih tijekove, odnosno interaktivno svladavati znanja i interpretacija isprava u uzajamnosti.								
2.5. Opis sadržaja predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodno predavanje. 2. Diplomatika. Definicija i povijesni pregled, osobito kod Hrvata. 3. Sudionici isprave. Karakteristike isprave: unutrašnje i vanjske. 4. Nastanak javne i privatne isprave. Formulari. 5. Javna isprava: isprave hrvatskih narodnih vladara. Isprave vladarskih kancelarija Arpadovića i Anževinaca. Banske isprave. 6. Privatna isprava. 7. Tradicija isprave. 8. Falsifikati. 9. Egdotika diplomatskih izvora. 10. Egdotika narativnih spisa. 11. Pravila o izdavanju gradiva. 12. Kronologija. Osnovni dijelovi datuma. 13. Načini datiranja u srednjem vijeku. 14. Svetkovine, ere, stilovi. Kako se služiti uskrsnim tablicama. 15. Posjet arhivskoj ustanovi. 								
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☐ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☒ terenska nastava		☐ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)		2.1. Komentari:				
	U sklopu kolegija predviđen je studijski posjet arhivskoj ustanovi u Zagrebu (Hrvatski državni arhiv, ili Državni arhiv u Zagrebu, ili Arhiv HAZU, ili Kaptolski arhiv).								
2.8. Obveze studenata	Nazočenje na najmanje 12 nastavnih jedinica, aktivno praćenje nastave, izlaganje seminarskoga rada, pisani kolokvij, usmeni ispit.								
2.9. Praćenje rada	Pohađanje	DA		Istraživanje		NE	Usmeni ispit	DA	

studenta	nastave								
	Eksperimentalni rad		NE	Referat	DA		(Ostalo upisati)	DA	NE
	Ogled		NE	Seminarski rad	DA		(Ostalo upisati)	DA	NE
	Kolokvij	DA		Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)	DA	NE
	Projekt		NE	Pisani ispit	DA		Broj bodova po ECTS-sustavu (ukupno)	4	
2.10. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov						Dostupnost u knjižnici		Dostupnost putom ostalih medija
	STIPIŠIĆ, Jakov, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi: latinska paleografija, opća diplomatika, kronologija, rječnik kratica</i> , izd. Školska knjiga, Zagreb, ³ 1991. (ili izdanja: iz 1972. i ² 1985.)						Sva literatura je dostupna u knjižnicama Hrvatskih studija, Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici i arhivskim čitaonicama		
	NAGY, Josip, <i>Diplomatika (I. Postanak i razvoj diplomatike, II. Izprave, III. Diplomatika kod Hrvata)</i> , u: <i>Hrvatska Enciklopedija – Encyclopaedia Croatica</i> , sv. V., izd. Hrvatski izdavački bibliografski zavod, Zagreb, 1945., str. 58-65.								
2.11. Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana. <i>Studia diplomatica. Rasprave i prinosi iz hrvatske diplomatike</i>, Zagreb: FFpress, Zagreb, 2014. CAPPELLI, Adriano. <i>Cronologia, cronografia e calendario perpetuo. Dal principio dell' Èra Cristiana ai giorni nostri. Tavole cronologico – sincrone e quadri sinottici per verificare le date storiche, (seconda edizione interamente rifatta ed ampliata)</i>, [Manuali Hoepli], izd. Ulrico Hoepli, Milano 1930. (ristampa anastatica 1952.) GROTEFEND, Hermann. <i>Taschenbuch der Zeitrechnung des Deutschen Mittelalters und der Neuzeit</i>, izd. Hahnsche Buchhandlung, Hannover 1960., 1991. Dodatna literatura će se propisivati posebno uz svaku seminarsku temu. 								
2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)									

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Krešimir Bušić		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	1.–3.
1.2. Naziv predmeta	Hrvatsko građansko društvo 1848.–1914.		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-sustavu)	4
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	0+0+30+0
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Preddiplomski studij povijesti		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	30
1.5. Status predmeta	☐ obvezatni	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • Pružiti studentima relevantne spoznaje o hrvatskoj povijesti u razdoblju od 1860. do 1914. godine • Upoznati studente s integracijskim i dezintegracijskim povijesnim procesima koji su utjecali na položaj Trojedne Kraljevine u XIX. stoljeću • Upoznati studente s povijesnim događajima iz vremena banske uprave banova Šokčevića, Raucha, Mažuranića, Khuen-Héderváryja i dr. • Upoznati studente s radom hrvatskih političkih, društvenih i kulturnih prvaka u Dalmaciji, Istri i Bosni i Hercegovini i njihovim vezama sa zagrebačkim integracijskim središtem • Upoznati studente s djelovanjem hrvatskih političkih, društvenih i kulturnih prvaka u procesima hrvatske modernizacije i transformacije građanskoga društva • Osposobiti studente za povijesnu komparativnu raščlambu kulturnih, društvenih i političkih prilika u Trojednoj Kraljevini i u drugim dijelovima Habsburške odnosno Austro-Ugarske Monarhije od sredine do kraja dugoga XIX. stoljeća. • Usporediti i povijesno analizirati političke prilike u jugoistočnoj Europi i drugim europskim zemljama na početku Prvoga svjetskoga rata • Osposobiti studente za pravilan odabir primarnih i sekundarnih nastavnih materijala i tehničkih sredstava koji će im olakšati izvođenje nastavnih jedinica s temama u kojima se obrađuje gradivo vezano za povijest hrvatskih zemalja do početka Prvoga svjetskoga rata 			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema uvjeta			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	<ul style="list-style-type: none"> • Studente će prepoznati i primijeniti teorijske okvire te se upoznati s osnovnim obilježjima i stupnjevima modernizacijskih kretanja u hrvatskim zemljama od sredine XIX. st. do kraja Prvoga svjetskoga rata. • Osposobiti studente u razumijevanju temeljnih pojmovima vezanih za povijesne procese modernizacije, standardizacije, transformacije, nacionalne i kulturne integracije • Upoznati studente s dezintegracijskim utjecajima inorodnih hegemonističkih režima pri djelomičnim usporavanjima procesa razvoja hrvatskoga građanskoga društva. • Upoznati studente s nastankom pojedinih hrvatskih kulturnih, društvenih i političkih institucija i organizacija na hrvatskom prostoru od sredine XIX. do Prvoga svjetskoga rata. • Upoznati studente s nastankom i djelovanjem prvih hrvatskih znanstvenih i kulturnih institucija. 			

	<ul style="list-style-type: none"> Upoznati studente s procesima gospodarske modernizacije i nastanku prvih industrijskih pogona na prostoru hrvatskih zemalja od sredine XIX. stoljeća do Prvoga svjetskoga rata. Osposobiti studente za korištenje arhivskih izvora i drugih pisanih i vizualnih materijala pri radu u nastavi kao i daljnjem produbljivanju znanja povijesti XIX. stoljeća i prvih desetljeća XX. st. 								
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (3-10 ishoda učenja)	<p>Nakon odslušana kolegija student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> prepoznati povijesne procese koji su doveli do transformacije i modernizacije hrvatskoga društva u razdoblju od 1860. do 1914. godine razumjeti povijesnu dinamiku integracijskih i dezintegracijskih procesa unutar i izvan hrvatskoga građanskoga društva do početka Prvoga svjetskoga rata razmotriti višestruke perspektive djelovanja hrvatskih elita unutar kulturnih, društvenih i političkih institucija u Trojednoj Kraljevini kao i istovjetnim hrvatskim institucijama u Dalmaciji, Istri i BiH prepoznati bitne komponente u odabiru primarnih i sekundarnih nastavnih sredstava koji su vezani uz sadržaje nastave povijesti. 								
2.5. Opis sadržaja predmeta	<ol style="list-style-type: none"> Uvodno predavanje-osnovne informacije o kolegiju, sadržaju i načinu rada tijekom predavanja i seminara Političke, gospodarske i društvene prilike u Habsburškoj Monarhiji od 1848. do 1859. Bansko vijeće, banski namjesnici stožernik Juraj Haulik i vojskovođa Josip Šokčević Kraj Bachova apsolutizma, kriza državnopravnih odnosa u Habsburškoj Monarhiji i banovanje Ivana grofa Coroninija Ban Josip barun Šokčević 1861.–1867. – uvođenje hrvatskoga jezika u školstvo, upravu i sudstvo Rad Banskih konferencija prije početka rada Sabora 1861. – početci gospodarske modernizacije Rad i odluke zastupnika Hrvatskoga sabora 1861. i 1865. Dalmatinski sabor 1861. između autonomaša i narodnjaka i sudjelovanje političkih prvaka Vojne krajine i Dalmacije u radu Sabora Trojedne Kraljevine 1861. i 1865. godine Austro-ugarska i Hrvatsko-ugarska nagodba; posljedice Izgradnja kulturnih institucija i reforme bana Ivana Mažuranića Hrvatska modernizacija iz mađarske vizure u doba bana Károly grofa Khuen-Hédervár de Hédervár; demografski vrhunac 1909. Razvoj i djelovanje hrvatskih upravnih, sudbenih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i crkvenih institucija Počeci građanskoga društva u Bosni i Hercegovini od Berlinskoga kongresa do atentata u Sarajevu Istra u sklopu austrijskih zemalja od sredine XIX. do početka XX. stoljeća Tajne ratne pripreme Kraljevine Srbije – Prvi svjetski rat povodi i uzroci 								
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☐ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava			☐ samostalni zadatci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)			2.1. Komentari:		
2.8. Obveze studenata	Nazočenje na najmanje 12 nastavnih jedinica, aktivno praćenje nastave, pisanje / izlaganje seminarskoga rada, polaganje pisanoga i usmenoga ispita								
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA		Istraživanje		NE	Usmeni ispit	DA	
	Eksperimentalni rad		NE	Referat		NE	(Ostalo upisati)		NE

	Ogled		NE	Seminarski rad	DA		(Ostalo upisati)		NE
	Kolokvij		NE	Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)		NE
	Projekt		NE	Pisani ispit	DA		Broj bodova po ECTS-sustavu (ukupno)		
2.10. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov						Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija	
	D. Pavličević, Povijest Hrvatske, Zagreb, 1994.								
	L. v. Südland, Die südslawische Frage und der Weltkrieg / Ivo Pilar, Južnoslavensko pitanje, Vinkovci : Ogranak Matice hrvatske, 2017.								
	M. Gross – A. Szabo, Prema hrvatskom građanskom društvu – Društveni razvoj u civilnoj Hrvatskoj i Slavoniji šezdesetih i sedamdesetih godina 19. stoljeća, Zagreb, 1992.								
	P. Korunić, Rasprava o izgradnji moderne hrvatske nacije – nacija i nacionalni identitet, Slavonski Brod, 2006.								
2.11. Dopunska literatura	LJ. Antić, Velikosrpski nacionalni programi-Ishodi i posljedice, Zagreb, 2007.								
	D. Pavličević, Hrvati i istočno pitanje, Zagreb, 1997.								
	A. Szabo, Ban Šokčević i njegovo doba, Vinkovci, 2011.								
	Skupina autora, Hrvatski Sabor, knjiga I, II, III, Zagreb, 1995.								
	Skupina autora, Izvori velikosrpske agresije, Rasprave, dokumenti i kartografski prikazi Zagreb, 1991.								
	I. Perić, Dalmatinski sabor 1861.-1912. (1918.), Zadar, 1974.								
	M. Trogrlić – N. Šetić, Dalmacija i Istra u 19. stoljeću, Zagreb 2015.								
	N. Šetić, O povezanosti Istre s ostatkom hrvatskih zemalja. Naša Sloga 1870.-1915., Zagreb, 2005.								
	P. Šimunović, Načrtanije, Zagreb, 1992.								
	P. J. Cohen, Tajni rat Srbije, Propaganda i manipulacije poviješću, Zagreb, 1997.								
	A. D. Smith, Nacionalizam i modernizam – kritički pogled suvremenih teorija o naciji i nacionalizmu, Zagreb, 2003.								
	L. Vrkić, Pojam i biće srpske nacije, Srijemski Karlovci, 2004.								
	C. Milanja, Konstrukcije kulture – Modeli kulturne modernizacije u Hrvatskoj 19. stoljeća, Zagreb, 2012.								
	J. Šidak, M. Gross, I. Karaman, D. Šepić, Povijest hrvatskog naroda 1860.-1814., Zagreb, 1968.								
	A. Szabo, Središnje institucije Hrvatske u Zagrebu 1860.-1873., Zagreb, 1987.								
	M. Artuković, Ideologija hrvatsko-srpskih sporova (Srbobran 1844.-1902.), Zagreb, 1991.								
	N. Stančić, Hrvatska nacionalna ideologija preporodnog pokreta u Dalmaciji (Mihovil Pavlinović i njegov krug do 1896.), Zagreb, 1980.								
H. Matković, Svetozar Pribičević, ideolog-stranački vođa-emigrant, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1995.									
D. Pavličević, Dva stoljeća velikosrpskih težnji prema Hrvatskoj 1793.-1993., Zagreb, 1993.									
K. Bušić, Hrvatski ban Josip barun Šokčević i Sabor 1861., Vinkovci, 2002.									

	K. Bušić, Tajni ratni planovi Kraljevine Srbije u pripremama rata protiv Austro-Ugarske Monarhije, Vukovar, 2016.
2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Krešimir Bušić		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	1.–3.
1.2. Naziv predmeta	Hrvati u staroj dijaspori		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-sustavu)	4
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	0+0+30+0
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	preddiplomski studij povijesti		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	30
1.5. Status predmeta	☐ obvezatni	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	<p>Približiti studentima relevantne povijesne spoznaje o migracijama hrvatskih populacija u razdoblju od XIII. do XXI. stoljeća. Upoznati studente o integracijskim i dezintegracijskim povijesnim procesima koji su bili povodi i uzroci selidbe Hrvata izvan matičnoga teritorija te njihovo naseljavanje u okolnim zemljama (Austrija, Slovačka, Mađarska, Rumunjska, Kosovo, Crna Gora, Vojvodina/Srbija, Italija).</p> <p>Osposobiti studente za povijesnu raščlambu hrvatskih manjinskih zajednica u pogledu razvoja kulturnoga, društvenoga i političkoga organiziranja te očuvanju nacionalnoga identiteta u inozemstvu.</p> <p>Osposobiti studente za pravilan odabir primarnih i sekundarnih nastavnih materijala i tehničkih sredstava kako bi mogli izvoditi nastavu u osnovnim i srednjim školama te u dopunskim školama u iseljeništvu iz predmeta koji obrađuju povijest hrvatskih manjinskih zajednica.</p>			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema uvjeta.			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	<ul style="list-style-type: none"> • Studente osposobiti za uočavanje glavnih povijesnih čimbenika koji su utjecali na započinjanje procesa povijesnih migracija hrvatskih populacija u razdoblju od XIII. do XXI. stoljeća. • Studenti će prepoznati i moći primijeniti povijesne, sociološke i demografske teorijske okvire o prostornoj pokretljivosti hrvatskih populacija. • Studenti će se osposobiti za definiranje sastavnica sociokulturnoga i nacionalnoga identiteta hrvatskih manjinskih zajednica. • Razumjet će i prepoznati posljedice dezintegracijskih procesa unutar hrvatskih manjinskih zajednica zbog djelovanja inonarodnih elita u okolnim zemljama. • Razumjeti i prepoznati povijesne modernizacijske procese unutar hrvatskih manjinskih zajednica te djelovanje njihovih prvaka na izgradnji i očuvanju hrvatskoga kulturnoga i nacionalnoga identiteta. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Studenti će racionalno raščlaniti međunarodnu pravnu regulativu kako iz prošlosti tako i sadašnjosti u pogledu realizacije manjinskih ljudskih prava i sloboda koja je potrebna za nesmetan razvoj hrvatskih manjinskih zajednica. • Upoznati i osposobiti studente s nastavnim uputnikom povijesti za osnovne, srednje strukovne, gimnazije i dopunske škole u iseljeništvu u svrhu rada i poučavanja učenika, kako u domovini tako i u iseljeništvu i u staroj dijaspori. 	
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (3-10 ishoda učenja)	<p>Nakon odslušanoga kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati povijesne procese koji su doveli do selidbi hrvatskih populacija prema susjednim zemljama, • razumjeti dinamiku integracijskih i dezintegracijskih povijesnih procesa, • pravilno razmotriti višestruke perspektive kulturnih, društvenih i političkih prilika kojima su tijekom akulturacijskih procesa bili izvrgnuti Hrvati u okolnim zemljama, • prepoznati bitne sastavnice u izboru primarnih i sekundarnih nastavnih sredstava vezanih uz sadržaje nastave povijesti. 	
2.5. Opis sadržaja predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodno predavanje i podjela seminara 2. Definiranje primarnih pojmova vezanih za prostornu pokretljivost stanovništva 3. Definiranje sociopovijesnih pojmova identiteta te njihova primjena na primjerima hrvatskih manjinskih i iseljeničkih zajednica 4. Definiranje pojmova dezintegracija, integracija, modernizacija, transformacija, etnička, zajednica, manjinska zajednica, narod, nacija 5. Povijesni procesi prve migracije hrvatskoga stanovništva prema prostoru južne Ugarske u XIII. stoljeću 6. Križarske ratne operacije u Bosni i Dalmaciji i iseljavanje hrvatskih populacija u XIV. stoljeću 7. Osmanska ugroza i velike lančane migracije hrvatskoga stanovništva u XV. i XVI. stoljeću 8. Oslobođanje Europe od Osmanlija i posljedice Drugoga velikoga selidbenoga vala hrvatskih populacija do kraja XVII. stoljeća 9. Uloga Katoličke Crkve u očuvanju kulturnoga identiteta hrvatskih iseljeničkih zajednica tijekom XVIII. stoljeća 10. Utjecaj inorodnih elita na dezintegracijske povijesne procese hrvatskih zajednica u okolnim zemljama tijekom XIX. i XX. stoljeća - povijesni primjeri hrvatskih manjinskih zajednica (Mađarska, Srbija/Vojvodina, Kosovo, Crna Gora, Slovačka, Češka, Austrija, Rumunjska, Italija). 11. Borba hrvatskih prvaka za afirmaciju hrvatskoga nacionalnoga i kulturnoga identiteta u hrvatskim manjinskim zajednicama okolnih zemalja tijekom XIX. stoljeća 12. Borba hrvatskih prvaka za afirmaciju hrvatskoga nacionalnoga i kulturnoga identiteta u hrvatskim manjinskim zajednicama okolnih zemalja tijekom XX. i XXI. stoljeća 13. Pozitivna zakonska regulativa susjednih zemalja koja se primjenjuje pri zaštiti hrvatske manjine u susjednim zemljama na primjeru Austrije, Mađarske i Srbije/Vojvodine. 14. Raščlamba hrvatskih školskih udžbenika i provedba program odgoja i obrazovanja učenika u inozemstvu 15. Završno predavanje: Hrvatski politički, društveni i kulturni pravni okvir pri zaštiti Hrvata izvan Hrvatske 	
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☐ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti	☐ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad
		2.1. Komentari:

	☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava		☐ (ostalo upisati)					
2.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje i aktivno praćenje nastave, pisanje i izlaganje seminarskoga rada, polaganje usmenoga ispita.							
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA		Istraživanje	NE	Usmeni ispit	DA	
	Eksperimentalni rad		NE	Referat		NE	(Ostalo upisati)	
	Ogled		NE	Seminarski rad	DA		(Ostalo upisati)	
	Kolokvij		NE	Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)	
	Projekt		NE	Pisani ispit	DA		Broj bodova po ECTS-sustavu (ukupno)	4
2.10. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov					Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija	
	Dragutin Pavličević, Povijest Hrvatske, Naklada PIP Pavičićić, Zagreb, 2010.							
	Dragutin Pavličević, Moravski Hrvati Povijest-život-kultura, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1994.							
	Željko Holjevac, Gradišćanski Hrvati u Mađarskoj i Hrvati u Slovačkoj: analiza hrvatskih naselja u zapadnoj Mađarskoj i Slovačkoj, Zagreb, 2006.							
	Ladislav Heka, Damatini (Bunjevci) u slobodnim kraljevskim gradovima Segedinu i Subotici, Zavod za kulturu Vojvođanskih Hrvata, Subotica, 2015.							
	Robert Skenderović, Povijest podunavskih Hrvata (Bunjevaca i Šokaca) od doseljenja do propasti Austro-Ugarske Monarhije, HIP i ZKVH, Slavonski Brod 2017.							
	Stjepan Krpan, Hrvati u Rekašu kraj Temišvara, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1990.							
	Lovorka Čoralić, Iz prošlosti Boke, Meridijani, Samobor, 2007.							
2.11. Dopunska literatura	Nikola Čolak, Ive, Mažuran, Janjevo sedam stoljeća opstojnosti Hrvata, Udruga Janjevo, Zagreb, 2000.							
	Ivo, Nejašmić, Demogeografija: Stanovništvo u prostornim odnosima i procesima, Školska knjiga, Zagreb, 2005. (odabrana poglavlja: Prostorna pokretljivost stanovništva migracija i cirkulacija) Skupina autora, Identitet Srijema u prošlosti i sadašnjosti, Zbornik radova, ur. Krešimir Bušić, Sandra Cvikić, Vukovar, Nijemci, 2007. Nastavni planovi i programi za osnovnu školu (6.-8 r.) srednju školu (gimnazije, strukovne i tehničke škole) i dopunske škole u hrvatskom iseljeništvu Hrvoje Matković, Suvremena politička povijest Hrvatske, MUP RH, Zagreb, 1995. Agnes Toth; Balasz Dobos A magyarorszagi bunyevacokrol (O Bunjevcima u Mađarskoj), dokumenti o priznavanju hrvatske nacionalne manjine, HAD, Subotica, 2015.							

	<p>Tomislav, Žigmanov, Hrvati u Vojvodini danas: traganje za identitetom, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006.</p> <p>Ladislav, Heka, Osam stoljeća Hrvatsko-Ugarske državne zajednice, Bába Kiadó, Szeged-Subotica, 2011.</p> <p>Matija Evetović, Kulturna povijest bunjevačkih i šokačkih Hrvata, Hrvatska riječ, Subotica, 2010.</p> <p>Ante Sekulić; Bački Hrvati; JAZU, Zagreb, 1991.</p> <p>Božena Vranješ-Šoljan, Gradišćanski Hrvati-Između tradicije i suvremenosti, Educa, Zagreb, 1996.</p> <p>Stjepan Krpan; Od Karaša do Biferna (Zapisi o Hrvatima u Rumunjskoj, Mađarskoj, Čehoslovačkoj, Austriji i Italiji), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1988.</p> <p>Mario Bara; Prešućeni karaševski Hrvati: Karaševci u vojvođanskom dijelu Banata (Članak), Godišnjak za znanstvena istraživanja 2011., ZKVH, Subotica 2011.</p>
2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Josip Jurčević		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	1.–3.
1.2. Naziv predmeta	Vukovarska bitka – vojni i politički aspekti		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-sustavu)	3
1.3. Suradnici			1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	30
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Preddiplomski studij povijesti		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	25
1.5. Status predmeta	☐ obvezatni	☒ izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente s vojnim i političkim aspektima Vukovarske bitke koja je imala stratešku važnost za obranu Hrvatske od srbijanske oružane agresije i odnos međunarodne zajednice prema procesu raspada druge Jugoslavije; - kritički razmotriti nedjelotvornost međunarodnoga sigurnosnoga i humanitarnoga sustava koji se razvidno očitovao na primjeru Vukovarske bitke; - istaknuti ulogu vrijednosno-motivacijskoga i identitetskoga čimbenika i u suvremenim visokotehnološkim oružanim sukobima, jer Vukovarska bitka – prema vojnim učincima – predstavlja vojni fenomen; - pridonijeti razvoju svijesti o tragičnosti rata i nasilja te afirmirati socijalnu solidarnost. 			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema uvjeta.			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevanje nacionalne povijesti - razumijevanje povijesnih procesa i njihove problematike interpretiranja na primjeru Vukovarske bitke - pripremanje i izrada različitih oblika prezentacija - sposobnost primjerene identifikacije i uporabe znanstvenih izvora (bibliografija, dokumenata, internetskih stranica) u različitim humanističkim područjima vezanima uz povijest - usmeno i pismeno izlaganje saznanja o povijesnim podacima i procesima 			
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (3-10 ishoda učenja)	<p>Analizirati vojne, političke i povijesne aspekte Vukovarske bitke.</p> <p>Razumjeti uzroke rata i ratnih događanja te kriterija na temelju kojih se mogu prepoznavati uloge koje su u ratu imali institucijski akteri i pojedine osobe.</p> <p>Razumjeti jednostavne i složene činjenice koje se odnose na hrvatski Domovinski rat.</p>			

	Razumjeti jednostavne i složene činjenice koje se odnose Vukovarsku bitku. Razumijevanje vojnih i političkih aspekata te povijesnoga Vukovarske bitke. Primijeniti strukovne vještine za samostalno istraživanje hrvatskoga Domovinskoga rata. Prosudivati dobrobit i korisnost koje nosi socijalna solidarnost i zajedništvo.								
2.5. Opis sadržaja predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzroci i planovi srbijanske oružane agresije na Hrvatsku te njezin tijek do ljeta 1991. 2. Povijesne, identitetske i demografske značajke Vukovara u suvremenoj povijesti 3. Pokolj u Borovom Selu 4. Odnos vojnih snaga u Vukovarskoj bitki 5. Ustrojavanje, struktura i specifičnosti vukovarske obrane 6. Uloga HOS-a u obrani Vukovara 7. Djelovanje vukovarske bolnice i život civila u opkoljenom Vukovaru 8. Djelovanje Radija Vukovar u ratnim uvjetima 9. Izvješćivanje europskih i svjetskih medija o tijeku i posljedicama Vukovarske bitke 10. Ovčara, logor Velepromet i drugi srbijanski ratni zločini na području Vukovara 11. Vojni i politički aspekti Vukovarske bitke 12. Pravno-politički i humanitarni kontekst Erdutskoga sporazuma 13. Odnos hrvatskih i međunarodnih institucija prema Vukovaru 91. 14. Vukovaristika: samoinicijativna znanstvena, publicistička i umjetnička produkcija o Vukovaru 91. 15. Simboličko i identitetsko značenje Vukovara 91. 								
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☒ terenska nastava			☒ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)			2.1. Komentari:		
2.8. Obveze studenata	Nazočenje na najmanje 12 nastavnih jedinica, aktivno praćenje nastave, pisanje i izlaganje seminarskoga rada.								
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA		Istraživanje		NE	Usmeni ispit		NE
	Eksperimentalni rad		NE	Referat		NE	(Ostalo upisati)	DA	NE
	Ogled		NE	Seminarski rad	DA		(Ostalo upisati)	DA	NE
	Kolokvij		NE	Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)	DA	NE
	Projekt		NE	Pisani ispit	DA		Broj bodova po ECTS-sustavu	3	

						(ukupno)	
	Naslov					Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija
2.10. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	<i>Rat protiv Hrvatske</i> , tematski broj časopisa Društvena istraživanja, 2-3, Zagreb, 1993.						
	<i>Vukovar – vjekovni hrvatski grad na Dunavu</i> , grupa autora (gl. ur. Karaman, Igor), Koprivnica, 1994.						
	<i>Vukovar 91 – međunarodni odjeci i značaj</i> , zbornik, (ur. Jurčević, Josip, Živić, Dražen; Esih, Bruna), Zagreb, 2004.						
	Jurčević, Josip. <i>Srbijanska oružana agresija na Hrvatsku</i> , zbornik Jugoistočna Europa 1915-1995, Zadar, 1996.						
2.11. Dopunska literatura	<p>Borković, Branko. <i>Rušitelj ustavnog poretka</i>, Zagreb, 2005.</p> <p><i>Demografski kontekst i sociokulturne posljedice hrvatskoga Domovinskog rata</i>, zbornik (ur. Živić, Dražen; Žebec, Ivana), Zagreb, 2009.</p> <p>Domazet, Davor. <i>Hrvatska i veliko ratište</i>, Zagreb, 2003.</p> <p>Haaško suđenje za pokolj na Ovčari: http://www.icty.org/case/mrksic/: Prvostupanjska presuda Haaškoga suda protiv Mile Mrkšića, Miroslava Radića i Veselina Šljivančanina od 27. rujna 2007.: engleski: http://www.icty.org/x/cases/mrksic/tjug/en/070927.pdf (331 str.); http://www.icty.org/x/cases/mrksic/tjug/bcs/070927.pdf (324 str.); Drugostupanjska presuda Haaškoga suda u predmetu Mrkšić i Šljivančanin, od 5. svibnja 2009. engleski: http://www.icty.org/x/cases/mrksic/acjug/en/090505.pdf (202 str.); srpski: http://www.icty.org/x/cases/mrksic/acjug/bcs/090505.pdf (207 str.); Trećostupanjska presuda Haaškoga suda u predmetu Šljivančanin, od 8. prosinca 2010.: engleski: http://www.icty.org/x/cases/mrksic/acjug/en/101208_review_judgement.pdf (24 str.); srpski: http://www.icty.org/x/cases/mrksic/acjug/bcs/101208_1.pdf (22 str.)</p> <p>Hebrang, Andrija. <i>Hrvatski sanitet tijekom srpsko-crnogorske agresije na Republiku Hrvatsku 199.-1995</i>, Zagreb, 2015.</p> <p>Hodge, Carole. <i>Velika Britanija i Balkan od 1991. do danas</i>, Zagreb, 2007.</p> <p><i>Izvori velikosrpske agresije</i>, skupina autora, Zagreb, 1991.</p> <p>Jurčević, Josip. <i>Heroji Hrvatskoga domovinskog rata</i>, Zagreb, 2017.</p> <p>Jurčević, Josip. <i>Odnos Republike Hrvatske prema Bosni i Hercegovini 1990.-1995</i>, Zagreb, 2009.</p> <p>Kadijević, Veljko. <i>Moje viđenje raspada</i>, Beograd, 1993.</p> <p><i>Medicinska svjedočenja o vukovarskoj tragediji</i>, uredili Anđa Raić i Ivica Vučak, Zagreb: Medicinska naklada, 1992., 105 str.</p> <p>Miljković, Miljenko. <i>Vukovarski deveti krug</i>, Zaprješić, 2000.</p> <p>Mirković, Alenka. <i>Glasom protiv topova</i>, Zagreb, 2012.</p> <p>Pole, Stipe i drugi. <i>"Jake snage MUP-a" - policija u obrani Vukovara 1991.</i>, Vinkovci: SN Privlačica; Vukovar: Udruga umirovljenika MUP-a vukovarskih branitelja Domovinskog rata, 2008., 223 str.</p> <p><i>Rat u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini 1991-1995</i>, (skupina autora), Zagreb-Sarajevo, 1999.</p>						

	<p>Rogić, Ivan. <i>Smaragdni brid</i>, Zagreb, 1998. <i>Vukovar – Varaždin 1991</i>, ur. Ivan Piskač, Varaždin, 2011 <i>Vukovar '91 – značenje, vrednote, identitet</i>, (ur. Jurčević, Josip) zbornik, Zagreb, 2000.</p>
<p>2.12. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)</p>	